

(๒)

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการดูแลตนเองกับคุณภาพชีวิตของผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์ และศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยพื้นฐานบางประการ ได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพสมรส และการศึกษา กับการดูแลตนเองและคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์ที่อาศัยอยู่ร่วมกับครอบครัว และเข้าร่วมชมรมสายธารใจ จังหวัดพิษณุโลก เลือกแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 20 ราย เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบประเมินการดูแลตนเองของเอเวอร์และคณะ (Ever et al, 1989) และแบบประเมินคุณภาพชีวิตของสมจิต หนูเจริญกุล ซึ่งดัดแปลงจากพาดิสลา และแกรนท์ (Padilla & Grant, 1985) ซึ่งผู้วิจัยนำมาดัดแปลงใช้ในกลุ่มผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์ และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อันดับของสเปียร์แมน (Spearman's Rank)

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์มีการดูแลตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 93.60$, $SD = 9.04$) และมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับสูง ($M = 1272.75$, $SD = 199.14$) และจากการทดสอบความสัมพันธ์พบว่า ปัจจัยพื้นฐานบางประการ ได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพสมรส และการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการดูแลตนเองและคุณภาพชีวิตของผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์ ส่วนการดูแลตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .57$, $p < .01$)

ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การดูแลตนเองอย่างมีประสิทธิภาพมีผลช่วยให้ผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์มีคุณภาพชีวิตที่ดีได้ ดังนั้นในบทบาทของพยาบาลผู้ให้การดูแล จึงควรมีการวางแผนในการพัฒนาความสามารถในการดูแลตนเองของผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพชีวิตสูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ตามศักยภาพ